

Accent Graphics
Publishing & Communications

Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada

 PREMIER
Publishing

Premier Publishing s.r.o.

Центр научных исследований «Solution»

9th International conference

Science and society

1st February 2019

Hamilton, Canada
2019

The 9th International conference “Science and society” (February 1, 2018) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. 1359 p.

ISBN 978-1-77192-360-6

The recommended citation for this publication is:

Busch P. (Ed.) (2019). Humanitarian approaches to the Periodic Law // Science and society. Proceedings of the 9th International conference. Accent Graphics Communications & Publishing. Hamilton, Canada. 2019. Pp. 12–17

Editor	Lucas Koenig, Austria	Morozova Natalay Ivanovna, Russia
Editorial board	Abdulkasimov Ali, Uzbekistan	Moskvin Victor Anatolevich, Russia
	Adieva Aynura Abduzhalalovna, Kyrgyzstan	Nagiyev Polad Yusif, Azerbaijan
	Arabaev Cholponkul Isaevich, Kyrgyzstan	Naletova Natalia Yurevna, Russia
	Zagir V. Atayev, Russia	Novikov Alexei, Russia
	Akhmedova Raziya Abdullayevna	Salaev Sanatbek Komiljanovich, Uzbekistan
	Balabiev Kairat Rahimovich, Kazakhstan	Shadiev Rizamat Davranovich, Uzbekistan
	Barlybaeva Saule Hatiyatovna, Kazakhstan	Shhahutova Zarema Zorievna, Russia
	Bestugin Alexander Roaldovich, Russia	Soltanova Nazilya Bagir, Azerbaijan
	Boselin S.R. Prabhu, India	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bondarenko Natalia Grigorievna, Russia	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bogolib Tatiana Maksimovna, Ukraine	Suleymanov Suleyman Fayzullaevich, Uzbekistan
	Bulatbaeva Aygul Abdimazhitovna, Kazakhstan	Suleymanova Rima, Russia
	Chiladze George Bidzinovich, Georgia	Tereschenko-Kaidan Liliya Vladimirovna, Ukraine
	Dalibor M. Elezović, Serbia	Tsersvadze Mzia Giglaevna, Georgia
	Gurov Valeriy Nikolaevich, Russia	Vijaykumar Muley, India
	Hajiyev Mahammad Shahbaz oglu, Azerbaijan	Yurova Kseniya Igorevna, Russia
	Ibragimova Liliya Ahmatyanovna, Russia	Zhaplova Tatiana Mikhaylovna, Russia
	Blahun Ivan Semenovich, Ukraine	Zhdanovich Alexey Igorevich, Ukraine
	Ivannikov Ivan Andreevich, Russia	Proofreading Andrey Simakov
	Jansarayeva Rima, Kazakhstan	Cover design Andreas Vogel
	Khubaev Georgy Nikolaevich	Contacts Premier Publishing s.r.o.
	Khurtsidze Tamila Shalvovna, Georgia	Praha 8 – Karlín,
	Khoutyz Zaur, Russia	Lyckovo nám. 508/7, PSČ 18600
	Khoutyz Irina, Russia	1807-150 Charlton st.East,
	Korzh Marina Vladimirovna, Russia	Hamilton, Ontario, L8N 3×3 Canada
	Kocherbaeva Aynura Anatolevna, Kyrgyzstan	
	Kushaliyev Kaiser Zhalitovich, Kazakhstan	
	Lekerova Gulsim, Kazakhstan	
	Melnichuk Marina Vladimirovna, Russia	
	Meymanov Bakyt Kattoevich, Kyrgyzstan	
	Moldabek Kulakhmet, Kazakhstan	

Material disclaimer

The opinions expressed in the conference proceedings do not necessarily reflect those of the Premier Publishing s.r.o. or Accent Graphics Communications & Publishing, the editor, the editorial board, or the organization to which the authors are affiliated.

The Premier Publishing s.r.o. or Accent Graphics Communications & Publishing is not responsible for the stylistic content of the article. The responsibility for the stylistic content lies on an author of an article.

Included to the open access repositories:

eLIBRARY.RU

© Premier Publishing s.r.o.

© Accent Graphics Communications & Publishing

© Центр научных исследований «Solution»

All rights reserved; no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

Typeset in Berling by Ziegler Buchdruckerei, Linz, Austria.

Printed by Premier Publishing s.r.o., Vienna, Austria on acid-free paper

57.	БАРСУКОВСЬКА Г. П., ЛИСЕНКО Т. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ВІДКРИТОМУ ПОВІТРІ.	460
58.	КРАВЧЕНКО С.І. КОНСОЛІДОВАНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ФАКТОР СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ГРОМАДЯН.	470
59.	КУЛІТКА Е.Ф. ХАРАКТЕРИСТИКА СПІВВІДНОШЕННЯ ХРОНОЛОГІЧНОГО І БІОЛОГІЧНОГО ВІКУ СТУДЕНТІВ ЗА ІНДЕКСОМ КРОВООБИГУ.	475
60.	ГЕТЬМАН Г. Н., СКИДАН Ю. В. ГЕНОМНАЯ РЕГИСТРАЦИЯ И ЕЕ ЗНАЧЕНИЕ В КРИМИНАЛИСТИКЕ В УСЛОВИЯХ СОСТЯЗАТЕЛЬНОГО УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА УКРАИНЫ.	479
61.	ЗУБКО М.С., ДАВИДОВ П.Г. ЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЕВТАНАЗІЇ В СВІТІ ТА В УКРАЇНІ.	488
62.	ЯЩИШИН З.М., ЗАЯЦЬ Л.М., РОГУЖИНСЬКА В.Г., ЗАЯЦЬ Н.Л. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ЗМІН В СТРУКТУРІ СІДНИЧНОГО НЕРВА ПРИ ЗМОДЕЛЬОВАНОМУ ПОВНОМУ ЙОГО ПЕРЕСІЧЕННІ З УШИВАННЯМ ЧЕРЕЗ РІЗНІ ПРОМІЖКИ ЧАСУ ТА ПОДАЛЬШОЮ ЛАЗЕРНОЮ КОРЕКЦІЄЮ.	498
63.	ДУДКА К.О. ОБРАЗНИЙ ПРОСТІР КОНЦЕПТУ КОХАННЯ У РОМАНІ Л. ОЛІВЕР «ДЕЛІРІУМ».	502
64.	ЗАБОЛОТСЬКА О.О. КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕМОТИВАЦІЙНИХ ТЕКСТІВ.	508
65.	СЕРГЄЄВА Л.М. РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ НА УРОКАХ ФІЗИКИ.	518
66.	ІЄВЛЄВ О.М. СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА (НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»).	523
67.	ПОЛИЩУК Л. М. ЭЛЕКТРОБЕЗОПАСНОСТЬ, ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ И АСПЕКТЫ БЕЗОПАСНОЙ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИИ ТРУДА.	527
68.	ІВАСЕНКО В.В., ЛИТВИНЕНКО Т.П. ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА.	538
69.	МІНЕНКО О. А. МОДЕЛЮВАННЯ СУЧАСНИХ ЗАЧІСОК РІЗНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.	548
70.	БУЧОК Л. В. СЕМАНТИЧНІ ЗНАЧЕННЯ ТА СТИЛЬОВІ ДИСКУРСИ У ФОРТЕПІАННІЙ ТВОРЧОСТІ	553

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА

ІВАСЕНКО В.В.

кандидат технічних наук,

доцент кафедри міського будівництва

Харківський національний університет міського господарства імені О.М.

Бекетова

м. Харків, Україна

ЛИТВИНЕНКО Т.П.

кандидат технічних наук, доцент

доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

м. Полтава, Україна

Підвищення рівня і тривалості життя призвело до збільшення чисельності маломобільних груп населення (МГН). Маломобільні групи населення — особи, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, при одержанні послуг або необхідної інформації, чи при орієнтуванні в просторі. До маломобільних тут віднесені особи з інвалідністю, особи з тимчасовими порушеннями здоров'я, вагітні жінки, діти, особи старшого (похилого віку), особи з дитячими візками тощо [1]. Загалом в Україні особи з інвалідністю складають 10% від загальної кількості населення країни, при цьому 80% з цих людей є працездатними та активними; особи з тимчасовими порушеннями здоров'я — 1.5%; вагітні жінки — близько 1%; особи похилого віку — 30 — 40% пенсіонерів від загальної кількості населення; батьки з дитячими візками — близько 1%. Також у більшості країн Європи до цієї категорії населення відносять дітей дошкільного віку, в Україні їх кількість становить трохи більше 2 млн.

Отже, людське суспільство завжди було неоднорідним і включало в себе людей з різними фізіологічними, психологічними та соціальними властивостями. В цілому цивілізованість держави визначається не тільки толерантним відношенням громадян до людей з інвалідністю, питомою вагою їх у структурі населення [2] (рис.1) а й створенням безперешкодного доступу до об'єктів соціальної інфраструктури.

Рис. 1. Частка людей з інвалідністю в загальній кількості населення в країнах Європи (%)

Світове співтовариство пройшло більш як двостолітній складний шлях юридичного формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та створення безбар'єрного середовища від ексклюзії до інклюзії, етапи якого відображені на рис. 2-3 [3-8].

Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого

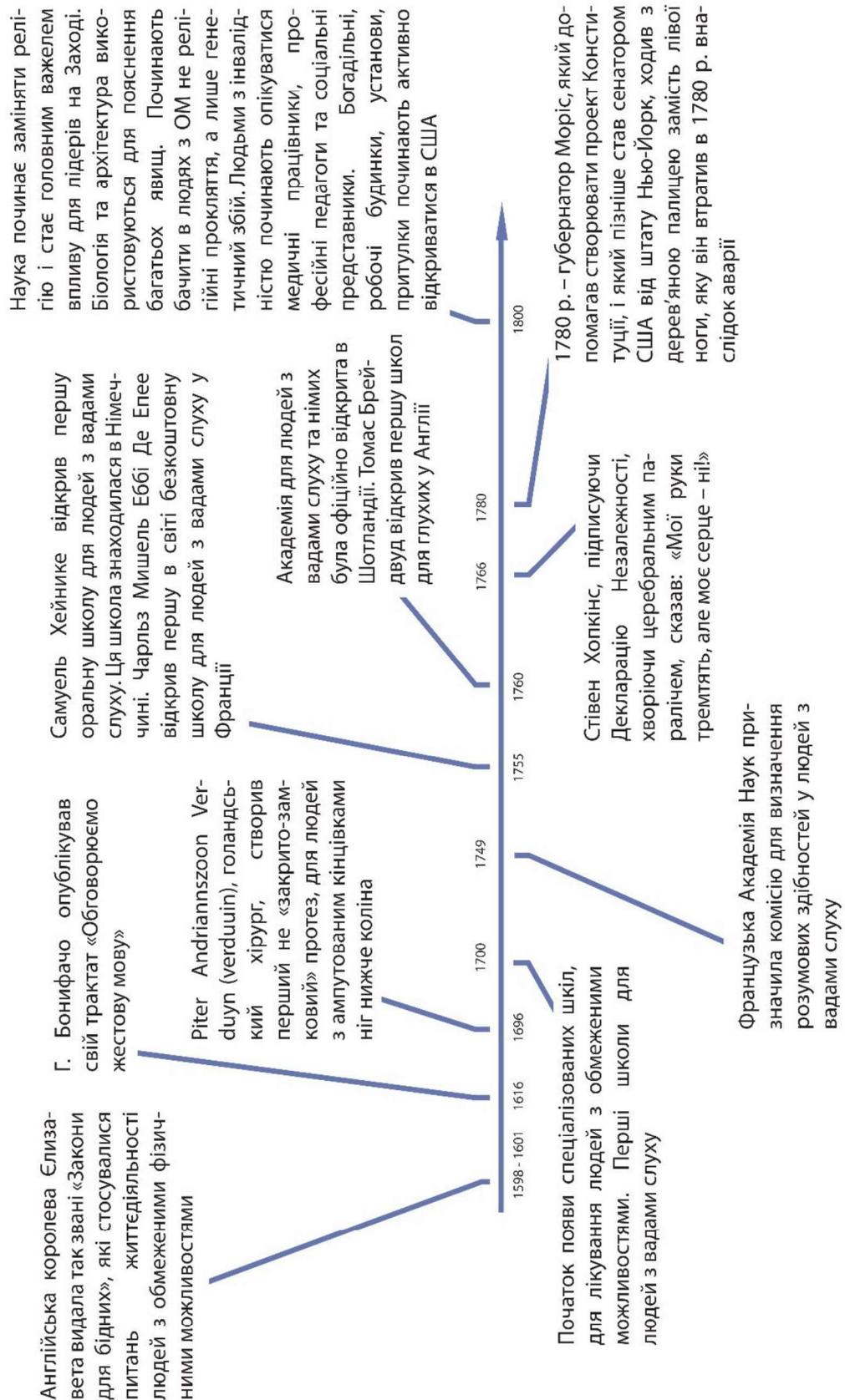

Рис. 2. Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого середовища (XVI-XIX століття)

Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого

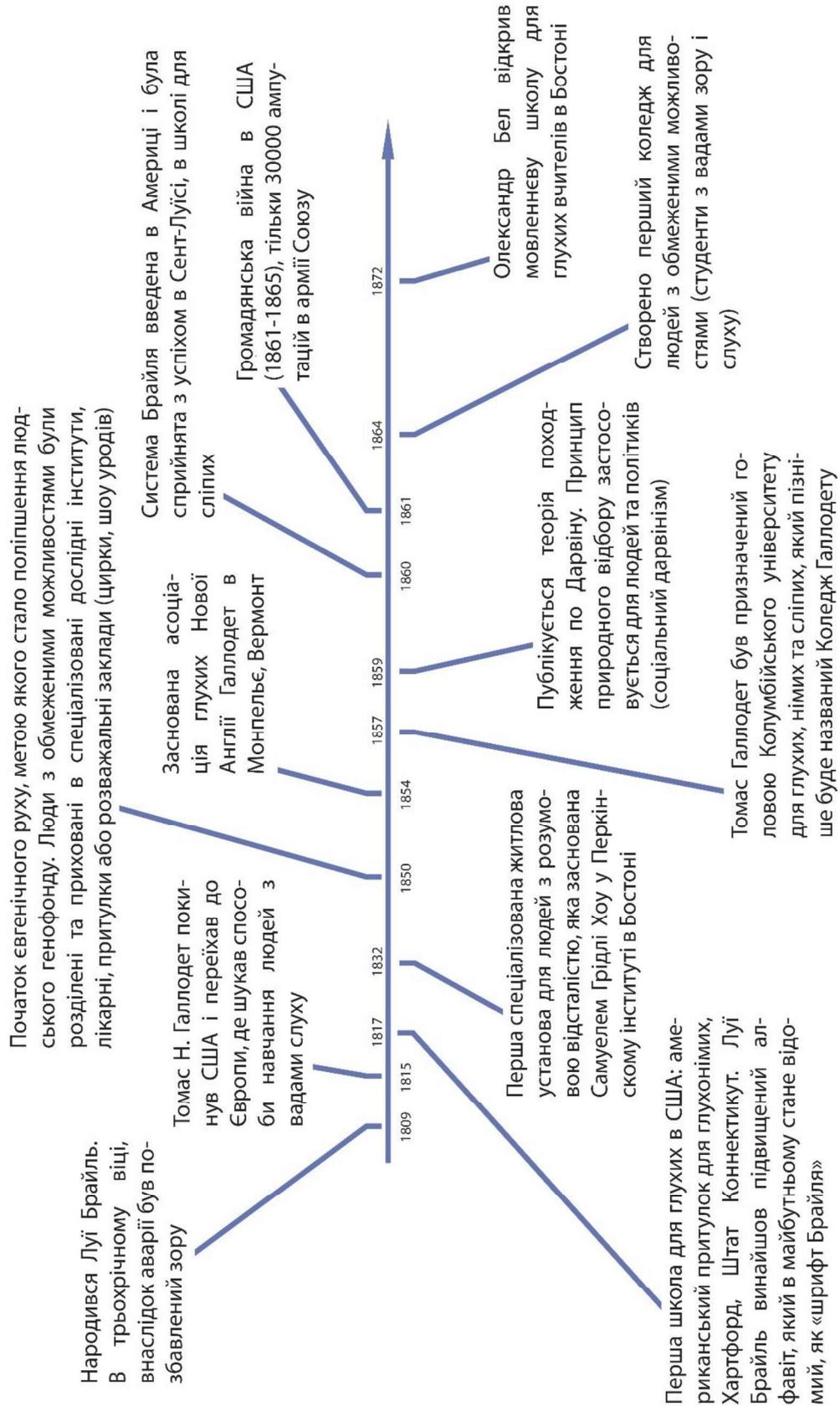

Рис. 2. Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого середовища (XVI-XIX століття) (продовження)

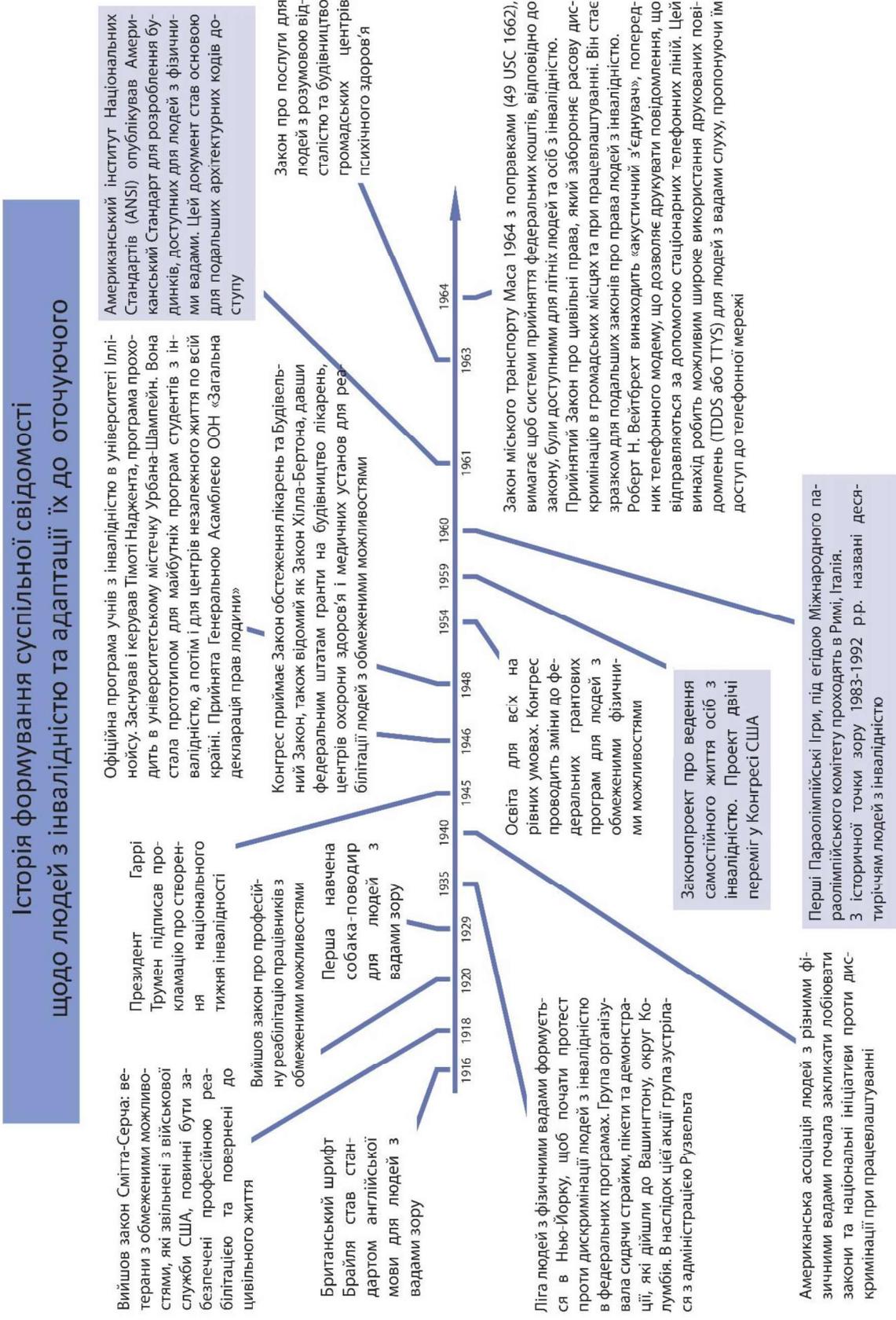

Рис. 3. Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого середовища (XX століття)

Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого

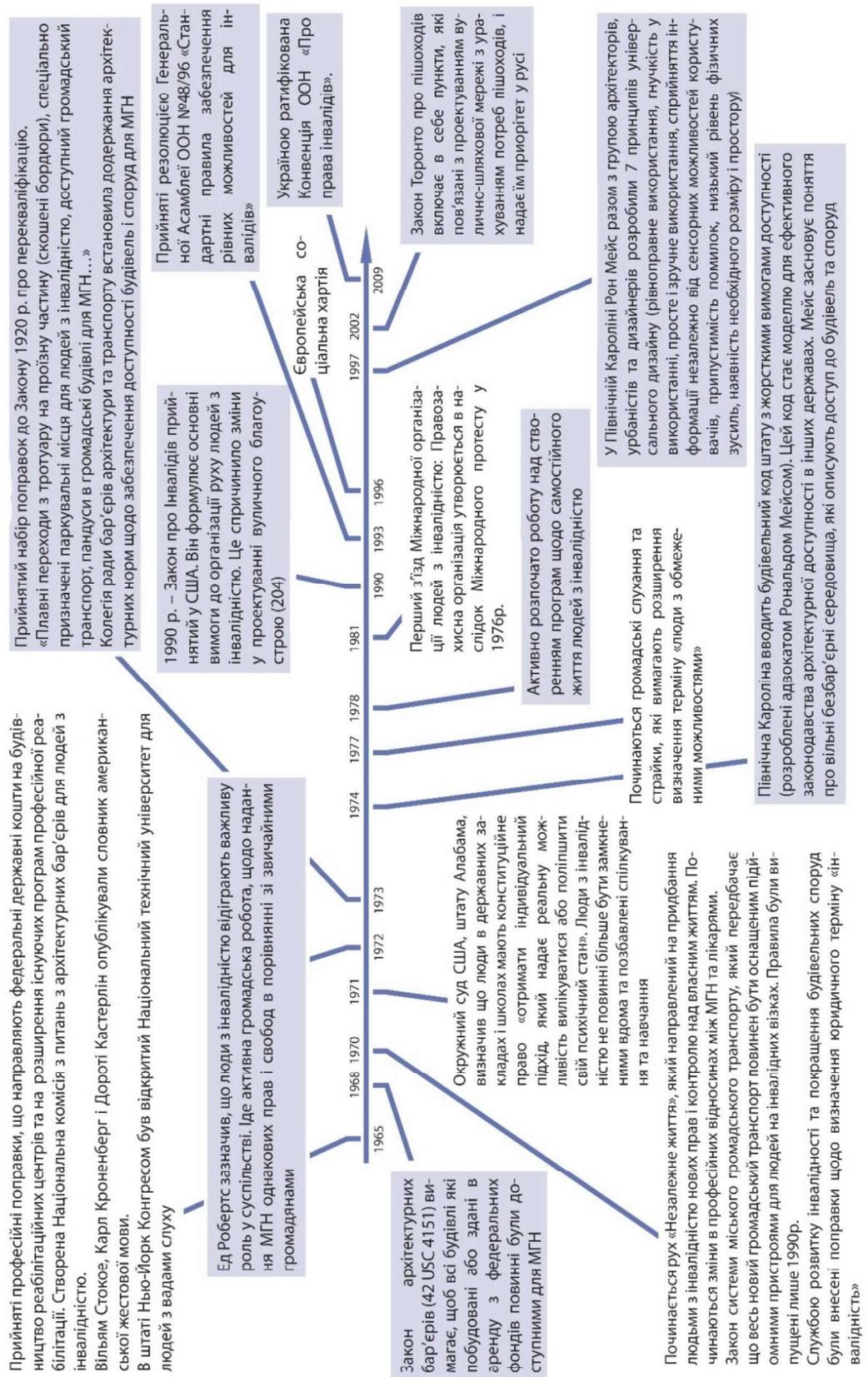

Рис. 3. Історія формування суспільної свідомості щодо людей з інвалідністю та адаптації їх до оточуючого середовища (XX століття)
(продовження)

Існує чотири види взаємодії у суспільстві людей з інвалідністю і людей без інвалідності: ексклюзія, сегрегація, інтеграція й інклюзія. З усіх чотирьох варіантів найгірша ситуація під час соціальної ексклюзії — повного виключення груп або окремих індивідів з соціального життя. Це може проявлятися і в активному відстороненні, і в незабезпеченні необхідних умов, у контексті людей з інвалідністю — наприклад, відмова в обслуговуванні чи відсутність пандусів. Не далеко пішла від ексклюзії сегрегація — це відокремлення від решти суспільства певної групи людей за якоюсь ознакою (наприклад, дітям з інвалідністю не дозволено ходити до звичайної школи). Поняття інтеграції й інклюзії схожі між собою — це прийняття суспільством групи осіб, які відрізняються за певною ознакою від більшості. Проте інтеграція людей з інвалідністю передбачає все-таки збереження статусу «групи», а інклюзія, по суті, стирає кордони і нівелює відмінності — створюються умови, за яких інвалідність фактично не відчувається обома сторонами. Фактично ці сторони самі зникають — усі члени суспільства рівні, мають однакові права, можливості й обов'язки.

Закордоном розроблено і діє ряд урядових програм адаптації МГН до суспільного життя. Зараз кожна держава відповідно до можливостей і рівня свого розвитку, формує соціальну та економічну політику щодо захисту прав та інтересів осіб з функціональними обмеженнями чи розумовими вадами.

Сучасне українське суспільство характеризується посиленням уваги до проблем людей з особливими потребами, здатних повноцінно сприймати, розуміти та примножувати матеріальні й духовні цінності. Соціальний статус та захист людей з інвалідністю в Україні регулюється законами і викладає численні привілеї, які надаються цим громадянам у різних сферах соціального життя. Конституція України та цілий ряд законодавчо-нормативних документів закріплюють право для громадян з інвалідністю на участь в політичному, суспільному, культурному житті, доступі до інформації, медичних послуг, реабілітації, освіти, працевлаштування, дозвілля тощо [9].

Крім формування громадської думки у необхідності ціннісного, толерантного ставлення до цієї категорії людей потрібно удосконалювати і розширювати нормативну базу з технічного забезпечення заходів доступності до об'єктів соціальної інфраструктури.

Ці завдання виконують нещодавно представлені нові державні будівельні норми щодо обов'язкового створення безбар'єрного простору в Україні для маломобільних груп населення, а саме ДБН В.2.2-40:2018 “Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення”, участь в розробленні яких приймали автори даної статті.

За новими нормами всі будинки та споруди в Україні а також необхідна інфраструктура повинні будуть обов'язково проектуватися з елементами доступності. Впровадження цього ДБН є вагомим кроком до створення реального безбар'єрного середовища в Україні і є однією із першочергових вимог у зв'язку з ратифікацією Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та Угоди про асоціацію з ЄС.

В опублікованих нормах посилено обов'язковість влаштування елементів безбар'єрності, наведені всі їх необхідні технічні характеристики та конкретні наочні приклади такого впровадження. Зокрема, щодо проектування: пандусів, спеціальних підйомників та інших засобів доступності для людей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Також нові норми стосуються тактильних та візуальних елементів доступності: тактильної підлогової плитки, інформаційних таблиць та позначень шрифтом Брайля, аудіопоказчиків для людей з порушеннями зору. Крім того, передбачається дублювання важливої звукової інформації текстами, організація сурдоперекладу, використання систем звукопідсилення для людей з порушеннями слуху та інші важливі зміни.

Будуючи сучасне цивілізоване суспільство, Україна керується загальною стратегічною метою досягнення повної участі людей з інвалідністю в суспільному житті та своєчасному вирішенні всіх питань, пов'язаних з інвалідністю громадян до всіх напрямків державної діяльності. Демократизація

суспільства України, інтеграція її до європейського та світового співтовариства знаходиться в прямій залежності від реалій цілісності та системності здобутків у різних напрямках життя країни, зокрема у відношенні до людей з інвалідністю.

Виходячи з вище сказаного, у світі відбувається інтелектуалізація суспільства, намічається якісно новий його стан, названий інформаційною цивілізацією. Як наслідок, містоутворююча база послідовно змінює свою функцію. Центр ваги матеріального виробництва поступово зміщується. Розумовий потенціал населення використовують у науці, інформаційному процесі, науковому обслуговуванні виробництва, підготовці кадрів, що спонукає до пошуку нових підходів до формування комфортного середовища доступного для всіх категорій населення.

Використана література:

1. Lytvynenko T. Street and road network's planning principles for needs of persons with disabilities / T. Litvinenko, V. Ivasenko // Збірник наукових праць. Серія: галузеве машинобудування, будівництво. – Вип. 2(47)' 2016: – Полтава. ПолтНТУ, 2016. – С.269 – 277.
2. World health and disability statistics including data and facts on age, area, types, and population numbers of people with disabilities available online: <https://www.disabled-world.com/disability/statistics/> – Title from the screen. – last visit: 27.12.2018.
3. Dansk Ingeniørforning (Danish Engineering Association) *Planning of Open Spaces as regards Access for Disabled People*. Translated by Eva Eriksen, Copenhagen, Forlag Normstyrelsen Publicationer, 1984. 51 pages.
4. The Housing Committee for the Handicapped (NKB). *Accessibility of Buildings to Handicapped Persons: Guidelines for Nordic Building Regulation (preliminary draft)*. Copenhagen, 1973. 14 pages.

5. Netherlands. Ministry of Transport and Public Works. *Manual Traffic Provisions for people with a Handicap*. The Hague, 1986. 138 pages.
6. The Swedish International Development Authority (SIDA) in collaboration with the United Nations and Habitat. *Designing with Care: A guide to Adaptation of the built Environment for Disabled People*. United Nations, International year of Disabled Persons (IYDP) 1981. 102 pages.
7. Adaptive Environments Center, Inc. and Barrier Free Environments, Inc., The Americans with Disabilities Act Checklist for Readily Achievable Barrier Removal. USA, 31 March 1992. 12 pages.
8. Goldsmith, Selwyn, *Designing for the Disabled*. Third Edition. London, RIBA Publications Ltd, 1976. 525 pages.
9. Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю / Ратифіковано Законом № 1767-VI від 16.12.2009 р. / Верховна Рада України. available online:
http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 – Title from the screen. – last visit: 29.09.2018.